



# สภานิติบัญญัติแห่งชาติ



## เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ  
การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า  
และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา  
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ.พ. ๑๒/๒๕๖๒

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

[www.senate.go.th](http://www.senate.go.th)

**บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ****ร่างพระราชบัญญัติ****การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์**

พ.ศ. ....

**(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)**

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบ ร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

**๑.๑ หลักการ**

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

**๑.๒ เหตุผล**

เนื่องด้วยปัจจุบันการใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยผลิตภัณฑ์และอุปกรณ์ดังกล่าวส่วนใหญ่มีส่วนประกอบซึ่งเป็นสารอันตราย และโลหะหนัก หลายชนิด หากรั่วไหลจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน จำเป็นต้องมีการจัดเก็บ รวบรวม คัดแยก ถอดชิ้นส่วน และกำจัดซากผลิตภัณฑ์อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้มีระบบการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความรับผิดชอบของผู้ผลิต และผู้นำเข้า ซึ่งจะช่วยผลักดันให้ผู้ผลิตลดการใช้สารอันตราย รวมทั้งปรับปรุงการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ง่ายต่อการนำกลับมาใช้ใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น อันเป็นการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



ของประชาชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมจะต้องกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลบางประการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... มีเนื้อหารวม จำนวน ๓๖ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้\***

**๑.๓.๑ ขอบเขตการใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓ ร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๕)**

กฎหมายนี้ใช้บังคับกับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เครื่องใช้หรืออุปกรณ์ที่ต้องอาศัยกระแสไฟฟ้าหรือสนามแม่เหล็กไฟฟ้าในการทำงาน เครื่องใช้หรืออุปกรณ์ที่ผลิต ส่ง หรือวัดกระแสไฟฟ้าหรือสนามแม่เหล็กไฟฟ้า และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องหรือเป็นส่วนประกอบของเครื่องใช้หรืออุปกรณ์ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔) โดยในร่างพระราชบัญญัติกำหนดประเภทของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เป็นปัญหาสำคัญไว้ ๕ ประเภท ได้แก่ (๑) คอมพิวเตอร์ (๒) เครื่องโทรศัพท์และโทรศัพท์ไร้สาย (๓) เครื่องปรับอากาศ (๔) เครื่องรับโทรทัศน์ (๕) ตู้เย็น โดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกกฎกระทรวงกำหนดผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้เพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๕) ทั้งนี้ จะไม่ใช้บังคับกับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นยุทธโธปกรณ์ที่ใช้ในราชการทหาร (ร่างมาตรา ๓)

**๑.๓.๒ ผู้รักษาการตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๖)**

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

**๑.๓.๓ หมวด ๑ การจัดการซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๗ ถึงร่างมาตรา ๑๔)**

(๑) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งซากผลิตภัณฑ์ในที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่า หรือทิ้งปนกับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ร่างมาตรา ๗)

(๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดถอดแยกชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์ เว้นแต่กรณีการถอดและประกอบกลับเข้าตามเดิม การซ่อมแซมเพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำ การดำเนินการเพื่อการศึกษา

\* สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....,” ๒๕๖๑. (อัดสำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....  
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



ทดลองและวิจัยโดยหน่วยงานของรัฐหรือสถานศึกษาของรัฐ การดำเนินการของโรงงานที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และการดำเนินการที่มีลักษณะตามที่อธิบดีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๘)

(๓) กำหนดให้ผู้ผลิตมีหน้าที่รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันไม่ว่าจะเป็นของผู้ผลิตรายใด รวมถึงซากของผลิตภัณฑ์ที่มีการนำเข้าจากต่างประเทศ หรือที่ไม่มีมีชื่อหรือเครื่องหมายการค้าใด ๆ หรือที่ผู้ผลิตเลิกดำเนินกิจการแล้วด้วย ทั้งนี้ ผู้ผลิตจะกำหนดหลักเกณฑ์ใดที่เป็นการสร้างภาระเกี่ยวกับการดำเนินการแก่ผู้นำซากผลิตภัณฑ์มาส่งคืนมิได้ (มาตรา ๑๕) โดยในการรับคืน จัดเก็บ หรือรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ ต้องทำโดยศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่จัดตั้งและขึ้นทะเบียนกับกรมควบคุมมลพิษ หรือบุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในกรณีที่มิใช่ซากผลิตภัณฑ์ปนอยู่กับสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยที่จัดเก็บซึ่งมีการจัดเก็บโดยบุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขนั้นจะต้องทำการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์เพื่อนำส่งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์หรือประสานไปยังศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์เพื่อให้มารับซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๙) ทั้งนี้ การรับคืน การจัดเก็บ การรวบรวม การเก็บรักษา และการขนส่งซากผลิตภัณฑ์ของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ต้องนำส่งซากผลิตภัณฑ์ไปยังโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่อธิบดีประกาศกำหนดเท่านั้น (ร่างมาตรา ๑๑)

(๔) ในการจัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์นั้น นอกจากผู้ผลิตอาจจัดตั้งเองแล้ว อาจร่วมกันผู้ผลิตรายอื่น หรือให้ผู้จัดทำนายผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือผู้ใดดำเนินการแทน ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ผลิต หรือทำความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ดำเนินการแทน โดยการดำเนินการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามที่ตกลงร่วมกัน ทั้งนี้ นอกจากบุคคลดังกล่าวแล้ว บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่อธิบดีประกาศกำหนด อาจขอจัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๕) กำหนดให้ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ต้องจัดทำรายงานชนิดและปริมาณซากผลิตภัณฑ์ที่นำส่งโรงงานที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานในแต่ละปีเสนอต่อกรมควบคุมมลพิษตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒) ในกรณีที่ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่อธิบดีประกาศกำหนดอธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์นั้นแก้ไขหรือปรับปรุงการดำเนินการให้ถูกต้องโดยกำหนด

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



ระยะเวลาให้แล้วเสร็จ หรือสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์เป็นการชั่วคราวได้ (ร่างมาตรา ๑๓) และในกรณีที่ดีเห็นว่าการประกอบกิจการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์กระทำหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหาย เช่นว่านั้นได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

**๑.๓.๔ หมวด ๒ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ผลิต (ร่างมาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๘)**

(๑) กำหนดให้ผู้ผลิตมีหน้าที่รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันไม่ว่าจะเป็นของผู้ผลิตรายใด รวมถึงซากของผลิตภัณฑ์ที่มีการนำเข้าจากต่างประเทศหรือที่ไม่มีชื่อหรือเครื่องหมายการค้าใด ๆ หรือที่ผู้ผลิตเลิกดำเนินกิจการแล้วด้วย ทั้งนี้ ผู้ผลิตจะกำหนดหลักเกณฑ์ใดที่เป็นการสร้างภาระเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวแก่ผู้นำซากผลิตภัณฑ์มาส่งคืนมิได้ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๒) กำหนดให้ผู้ผลิตจัดทำแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เสนอต่อกรมควบคุมมลพิษตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๖) และเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ต่อกรมควบคุมมลพิษภายในวันที่ ๓๑ มีนาคมของทุกปี โดยกรมควบคุมมลพิษต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์นั้น ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นอธิบดีอาจขยายเวลาพิจารณาได้ไม่เกินสามสิบวัน หากกรมควบคุมมลพิษพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ผลิตดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์นั้นได้ แต่ไม่ตัดอำนาจของกรมควบคุมมลพิษที่จะมีคำสั่งให้แก้ไขได้ โดยกำหนดให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ผลิตแก้ไข ปรับปรุง หรือเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ได้หากเห็นว่าแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีรายละเอียดไม่ครบถ้วน หรือไม่มีประสิทธิภาพ หากผู้ผลิตไม่แก้ไข ปรับปรุง หรือเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ให้ถือว่าผู้ผลิตไม่จัดทำแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๑๗)

(๓) ผู้ผลิตมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ยื่นต่อกรมควบคุมมลพิษ หากผู้ผลิตรายใดไม่ดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ผลิตนั้นดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ผลิตได้รับแจ้ง (ร่างมาตรา ๑๘)



**๑.๓.๕ หมวด ๓ การเผยแพร่ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์**  
**(ร่างมาตรา ๑๙ ถึงมาตรา ๒๐)**

กำหนดให้กรมควบคุมมลพิษจัดทำและเผยแพร่ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้ประชาชน ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๙) และจัดให้มีศูนย์ประสานงานและเผยแพร่ความรู้และข้อมูลซากผลิตภัณฑ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์และสถานที่ตั้งของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๐)

**๑.๓.๖ หมวด ๔ การตรวจสอบและควบคุม (ร่างมาตรา ๒๑ ถึงร่างมาตรา ๒๓)**

กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ หรือเข้าไปในยานพาหนะใด ๆ ที่ใช้ขนส่งซากผลิตภัณฑ์ เพื่อตรวจสอบการดำเนินการในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้ผลิต ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๒๑) ทั้งนี้ โดยกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๒๒) โดยผู้รับคำสั่งตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร่างมาตรา ๒๓)

**๑.๓.๗ หมวด ๕ บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๒๔ ถึงร่างมาตรา ๓๕)**

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการควบคุมการทิ้ง การจัดเก็บ การรวบรวม การขนส่ง และการกำจัดซากผลิตภัณฑ์ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดโทษทางอาญาไว้สำหรับความผิด ดังนี้

(๑) กำหนดโทษสำหรับผู้ทิ้งซากผลิตภัณฑ์ในที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่า หรือทิ้งปนอยู่กับสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย และผู้ที่ถอดแยกชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๔)

(๒) กำหนดโทษสำหรับผู้รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ โดยไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๕)

(๓) กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของอธิบดีกรมควบคุมมลพิษในการรับคืน จัดเก็บ รวบรวม เก็บรักษา และขนส่งซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๖)

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



(๔) กำหนดโทษสำหรับผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่ไม่รายงานหรือรายงานข้อมูลอันเป็นเท็จ (ร่างมาตรา ๒๗)

(๕) กำหนดโทษสำหรับผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่ไม่ดำเนินการตามคำสั่งของอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๘)

(๖) กำหนดโทษสำหรับผู้ผลิตที่ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๙)

(๗) กำหนดโทษสำหรับผู้ผลิตที่กำหนดหลักเกณฑ์อันเป็นการสร้างภาระเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวกับผู้นำซากผลิตภัณฑ์มาส่งคืน และผู้ผลิตที่ไม่จัดทำและไม่เสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เสนอต่อกรมควบคุมมลพิษ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๘) กำหนดโทษสำหรับผู้ผลิตที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรมควบคุมมลพิษที่ให้ดำเนินการให้ถูกต้องหรือครบถ้วนตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๓๑)

(๙) กำหนดโทษสำหรับผู้ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๒)

(๑๐) กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้มาให้อัยคำหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๓๓)

(๑๑) กำหนดโทษสำหรับกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๓๔)

(๑๒) กำหนดให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้สำหรับโทษที่เป็นปรับสถานเดียว หรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีตามระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๓๕)

#### ๑.๓.๘ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๓๖)

กำหนดบทเฉพาะกาลให้ผู้ซึ่งดำเนินการรับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไป แต่ต้องขอจัดตั้งเป็นศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ตามกฎหมายนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๓๖)

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



**๑.๔ ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....**

**ข้อดี**

ขยะอิเล็กทรอนิกส์หรือซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง อุปกรณ์ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่เป็นที่ต้องการ ล้าสมัย หมดอายุการใช้งาน เนื่องจากมีการผลิต และบริโภคสินค้าอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี และมีแนวโน้ม ทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยที่ในปัจจุบันการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ยังไม่เป็นระบบและถูกวิธี รวมถึง ยังไม่มีกฎหมายจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และซากผลิตภัณฑ์อื่น ๆ โดยตรง ซึ่งสารอันตรายจากซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีหลายชนิดก่อให้เกิดอันตราย ต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยตรง ดังนั้น การตราพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... จึงมีข้อดี ดังต่อไปนี้

๑.๔.๑ ทำให้วงการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากรมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น มีการใช้งาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าลดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและส่งผลต่อการจัดการซากผลิตภัณฑ์อื่น ทั่วประเภทให้ตระหนักถึงรูปแบบการจัดการซากผลิตภัณฑ์เมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งาน

๑.๔.๒ ประชาชนได้อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้เกี่ยวข้อง ด้านการจัดเก็บและการรวบรวมซากผลิตภัณฑ์เมื่อปฏิบัติต่อซากผลิตภัณฑ์อย่างไม่ถูกวิธี รวมทั้งส่งเสริม ให้สังคมปรับเปลี่ยนวิถีคิด วิธีการดำรงชีวิต และวิธีการผลิตตลอดจนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม หรือทำลายให้น้อยที่สุด

๑.๔.๓ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้สร้าง ผู้คิดเทคโนโลยี ผู้ประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องในสายการตลาดของผลิตภัณฑ์นั้นพิจารณาดำเนินการในสิ่งที่จะเป็น ประโยชน์แก่ประชาชนเป็นส่วนรวมได้เหมาะสมกับความรับผิดชอบของตนที่ได้ดำเนินการในด้านต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง

๑.๔.๔ เป็นการส่งเสริมให้เร่งให้เกิดอุตสาหกรรมรีไซเคิลโลหะมีค่าและโลหะพื้นฐานอื่น เป็นการใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่าเหมาะสม ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้ผลิตค้นคว้าวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในอันที่จะส่งเสริมการรักษาสภาพแวดล้อมและลดมลพิษ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....





จากสารเคมีอันตรายอื่น และการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะที่ดีและใช้งานได้เป็นระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....  
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

## คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย  
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา  
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ  
มกราคม ๒๕๖๒

### เอกสารประกอบการพิจารณา

#### จัดทำโดย

นายรัช ภาสุข	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวนภพร ชวรงค์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวกรรณิกา พิสระ	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลุย์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวกาญจนา พาลติหลุด	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

#### ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ [www.senate.go.th](http://www.senate.go.th)

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ณ ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

## สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... ก

### ภาคผนวก

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๔๓๐๗๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๓)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... (๑๓)

## ภาคผนวก

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๔๓๐๗๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๓)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... (๑๓)

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๔๓๐๗๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์

เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ



(๑)

กรมการปกครอง  
 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น  
 เลขที่ 19901  
 วันที่ 27 มี.ค. 2561  
 เวลา 11.30 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๓๐๗๕

สำนักนายกรัฐมนตรี  
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป  
 รับที่ 1101 / ๖1 วันที่ 27 มี.ค. ๖1  
 เวลา 11.00 ถึง 11.30 น.  
 สำนักการประสาน

กลุ่มงานนิติ  
 รับที่ ๑๗/๖๗ / ๕๓๐๗๕  
 วันที่ ๒๗ / ๓ / ๖๑  
 เวลา ๑๕.๓๗ น.  
 สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
 โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๒  
 โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (๐10/ส.แจ้งมติ/พรรณาภา)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์  
พ.ศ. ....

---

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

เหตุผล

เนื่องด้วยปัจจุบันการใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยผลิตภัณฑ์และอุปกรณ์ดังกล่าวส่วนใหญ่มีส่วนประกอบซึ่งเป็นสารอันตราย และโลหะหนักหลายชนิด หากรั่วไหลจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน จำเป็นต้องมีการจัดเก็บ รวบรวม คัดแยก ถอดชิ้นส่วน และกำจัดซากผลิตภัณฑ์อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้มีระบบการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความรับผิดชอบของผู้ผลิตและผู้นำเข้า ซึ่งจะช่วยผลักดันให้ผู้ผลิตลดการใช้สารอันตราย รวมทั้งปรับปรุงการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ง่ายต่อการนำกลับมาใช้ใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น อันเป็นการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมจะต้องกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลบางประการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้



(๕)

ร่าง  
พระราชบัญญัติ  
การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์  
พ.ศ. ....

.....  
.....  
.....

.....  
.....  
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า  
และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ  
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย  
บัญญัติให้กระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้  
เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับขยะอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ  
อันจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน  
และประโยชน์สาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖  
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....  
.....  
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์  
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวัน  
นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์  
อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในราชการทหาร

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า

- (๑) เครื่องใช้หรืออุปกรณ์ที่ต้องอาศัยกระแสไฟฟ้าหรือสนามแม่เหล็กไฟฟ้าในการทำงาน
- (๒) เครื่องใช้หรืออุปกรณ์ที่ใช้ผลิต ส่ง หรือวัดกระแสไฟฟ้าหรือสนามแม่เหล็กไฟฟ้า
- (๓) อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องหรือเป็นส่วนประกอบของ (๑) หรือ (๒)

(๖)

“ซากผลิตภัณฑ์” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพจนไม่สามารถใช้งานหรือไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไป

“ผู้ผลิต” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของยี่ห้อหรือเครื่องหมายการค้าบนผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หากไม่มียี่ห้อหรือเครื่องหมายการค้า ให้ถือว่าผู้ที่มีชื่อบนฉลากเป็นผู้ผลิต หากไม่มียี่ห้อ เครื่องหมายการค้า หรือชื่อบนฉลากให้ถือว่าผู้ประดิษฐ์ ประกอบ หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้ผลิต และให้หมายความรวมถึงผู้นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายด้วย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่

(๑) คอมพิวเตอร์

(๒) เครื่องโทรศัพท์และโทรศัพท์ไร้สาย

(๓) เครื่องปรับอากาศ

(๔) เครื่องรับโทรทัศน์

(๕) ตู้เย็น

(๖) ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

#### หมวด ๑

#### การจัดการซากผลิตภัณฑ์

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งซากผลิตภัณฑ์ในที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่า หรือทิ้งปนอยู่กับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดถอดแยกชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์ เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การถอดและประกอบกลับเข้าตามเดิม

(๒) การซ่อมแซมเพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำ

(๓) การดำเนินการเพื่อการศึกษา ทดลองและวิจัยโดยหน่วยงานของรัฐ หรือสถานศึกษาของรัฐ

(๔) การดำเนินการของโรงงานที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

(๕) การดำเนินการที่มีลักษณะตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้รับคืน จัดเก็บ หรือรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ เว้นแต่จัดทำโดยศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่ได้จัดตั้งและขึ้นทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่อธิบดีประกาศกำหนด หรือบุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุข ในกรณีที่มีซากผลิตภัณฑ์ปนอยู่กับสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยที่จัดเก็บ

ในการดำเนินการของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุขตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวทำการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์ เพื่อนำส่งหรือประสานศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์เพื่อให้มารับคืนซากผลิตภัณฑ์

มาตรา ๑๐ การจัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง นอกจากผู้ผลิตต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๕ แล้ว ให้ดำเนินการได้ดังนี้

(๑) ผู้ผลิตร่วมกับผู้ผลิตรายอื่น หรือให้ผู้จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือผู้ใดดำเนินการแทน ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ผลิต

(๒) ผู้ผลิตทำความตกลงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ดำเนินการแทน โดยการดำเนินการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามที่ตกลงร่วมกัน

นอกจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด อาจขอจัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๑๑ การรับคืน การจัดเก็บ การรวบรวม การเก็บรักษา และการขนส่ง ซากผลิตภัณฑ์ของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ต้องนำส่งซากผลิตภัณฑ์ไปยังโรงงานที่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ตามที่อธิบดีประกาศกำหนดเท่านั้น

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการดำเนินการของบุคคลหรือหน่วยงาน ที่มีอำนาจหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขตามมาตรา ๙ ด้วย

มาตรา ๑๒ ให้ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์จัดทำรายงานชนิดและปริมาณ ซากผลิตภัณฑ์ที่นำส่งโรงงานที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานในแต่ละปีเสนอต่อ กรมควบคุมมลพิษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ตามมาตรา ๑๑ ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์นั้นแก้ไข หรือปรับปรุงการดำเนินการให้ถูกต้องโดยกำหนดระยะเวลาให้แล้วเสร็จ หรือสั่งให้ระงับการดำเนินการ ของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์เป็นการชั่วคราวได้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่อธิบดีเห็นว่าการประกอบกิจการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่ง เป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์กระทำหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ เพื่อแก้ไข หรือป้องกันความเสียหายเช่นนั้นได้

## หมวด ๒

## หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ผลิต

มาตรา ๑๕ ให้ผู้ผลิตมีหน้าที่รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันไม่ว่าจะเป็นของผู้ผลิตรายใด รวมถึงซากของผลิตภัณฑ์ที่มีการนำเข้าจากต่างประเทศหรือที่ไม่มียี่ห้อหรือเครื่องหมายการค้าใด ๆ หรือที่ผู้ผลิตเลิกดำเนินการแล้วด้วย

ผู้ผลิตจะกำหนดหลักเกณฑ์ใดที่เป็นการสร้างภาระเกี่ยวกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแก่ผู้นำซากผลิตภัณฑ์มาส่งคืนมิได้

ในกรณีที่กรมควบคุมมลพิษพบว่าผู้ผลิตไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ผลิตดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๑๖ ให้ผู้ผลิตจัดทำแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เสนอต่อกรมควบคุมมลพิษตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) ประมาณการผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่จำหน่ายในแต่ละปี
- (๒) ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ และวิธีการรับคืน การจัดเก็บ การรวบรวม และการเก็บรักษาซากผลิตภัณฑ์ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้บริโภค
- (๓) เป้าหมายในการรวบรวมซากผลิตภัณฑ์
- (๔) วิธีการขนส่งซากผลิตภัณฑ์ที่เก็บรวบรวมไปยังโรงงานที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
- (๕) การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการรับคืน การจัดเก็บ การรวบรวม การเก็บรักษา การขนส่งซากผลิตภัณฑ์ และอันตรายจากซากผลิตภัณฑ์
- (๖) รายงานผลการดำเนินการตาม (๑) ถึง (๕) ในรอบปีที่ผ่านมา
- (๗) ข้อมูลอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ให้ผู้ผลิตเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๑๖ ต่อกรมควบคุมมลพิษภายในวันที่ ๓๑ มีนาคมของทุกปี โดยให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณาให้แล้วเสร็จ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์นั้น ทั้งนี้ ในกรณีมีความจำเป็นอธิบดีอาจขยายระยะเวลาพิจารณาได้ไม่เกินสามสิบวัน

หากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง กรมควบคุมมลพิษพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ผู้ผลิตดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์นั้นได้ แต่ไม่ตัดอำนาจกรมควบคุมมลพิษในการดำเนินการตามวรรคสามและวรรคสี่หากตรวจสอบพบในภายหลัง

กรณีที่กรมควบคุมมลพิษเห็นว่าแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ตามวรรคหนึ่งมีรายละเอียดไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๖ หรือไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการหรือการดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของประชาชนให้อธิบดีมีคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ผลิตแก้ไข ปรับปรุง และเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่แก้ไข ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ผลิตได้รับแจ้ง

ในกรณีผู้ผลิตไม่แก้ไข ปรับปรุง และเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการ  
ซากผลิตภัณฑ์ตามคำสั่งของอธิบดีภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้ผลิต  
ไม่จัดทำแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์

มาตรา ๑๘ ผู้ผลิตต้องดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการ  
ซากผลิตภัณฑ์ที่ได้ยื่นต่อกรมควบคุมมลพิษ

ผู้ผลิตใดไม่ดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์  
ให้อธิบดีมีคำสั่งให้ผู้ผลิตนั้นดำเนินการให้ถูกต้องหรือครบถ้วนตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการ  
ซากผลิตภัณฑ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ผลิตได้รับแจ้ง

#### หมวด ๓

การเผยแพร่ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์

มาตรา ๑๙ ให้กรมควบคุมมลพิษจัดทำและเผยแพร่ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับ  
วิธีการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้ประชาชน ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง  
ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ให้กรมควบคุมมลพิษจัดให้มีศูนย์ประสานงานและเผยแพร่ความรู้  
และข้อมูลซากผลิตภัณฑ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์และสถานที่ตั้ง  
ของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

#### หมวด ๔

การตรวจสอบและควบคุม

มาตรา ๒๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่  
มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ หรือเข้าไปในยานพาหนะใด ๆ ที่ใช้ขนส่ง  
ซากผลิตภัณฑ์ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ  
เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้ผลิต ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์  
หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา  
ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดง  
บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๑๐)

มาตรา ๒๓ ผู้ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ วรรคสาม มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ให้ปลัดกระทรวงพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของอธิบดีตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗ ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ใดไม่รายงานตามมาตรา ๑๒ หรือรายงานข้อมูลอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ใดไม่ดำเนินการตามคำสั่ง ที่ออกตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ผู้ผลิตใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ ผู้ผลิตใดฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ ผู้ผลิตใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๓๒ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๑ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๒๑ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๓๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียว หรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๖ ผู้ใดดำเนินการรับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ดำเนินการได้ต่อไป แต่ต้องขอจัดตั้งเป็นศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดตั้งและขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง มีผลใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....  
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ  
ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์  
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....



บันทึกวิเคราะห์สรุป  
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า  
และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มีการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวก แก่ครัวเรือน ปริมาณการอุปโภคเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละปี โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรศัพท์และโทรศัพท์ไร้สาย เครื่องปรับอากาศ เครื่องรับโทรทัศน์ และตู้เย็น โดยที่เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากจะมีส่วนประกอบที่เป็นโลหะหนัก และสารพิษต่าง ๆ ที่อาจตกค้างเป็นเวลานาน เช่น ตะกั่ว แคดเมียม ปรอท และเมื่อเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพจนไม่สามารถใช้งานได้จะกลายเป็นซากผลิตภัณฑ์ หากไม่มีการกำจัดที่ถูกต้องจะมีความเสี่ยงทำให้สารอันตรายดังกล่าวรั่วไหลออกมา ซึ่งจะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน เช่น เป็นสารก่อมะเร็ง ทำลายระบบประสาทและสมอง สะสมในตับ ไต ผนังตา ต่อมไทรอยด์ และก่อให้เกิดความพิการแต่กำเนิดได้

ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีมาตรการการจัดเก็บ รวบรวม และกำจัดอย่างเป็นระบบ ทำให้ประชาชนทิ้งซากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวปนอยู่กับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย หรือขายให้กับผู้รับซื้อ ของเก่าทั่วไป ซึ่งขาดความรู้ในการจัดการซากผลิตภัณฑ์อย่างถูกวิธี หากมีการถอดแยกชิ้นส่วนโดยปราศจาก ความรู้ที่ถูกต้องจะทำให้เกิดการรั่วไหลของสารพิษต่าง ๆ ออกไปสู่สิ่งแวดล้อมอันเป็นอันตรายในระยะสั้น และตกค้างสะสมในระยะยาว ดังนั้น ถ้าควบคุมการจัดการซากผลิตภัณฑ์ให้เป็นระบบและถูกต้องตาม หลักวิชาการนอกจากจะเป็นการป้องกันการรั่วไหลของโลหะหนักและสารพิษต่าง ๆ ไปสู่สิ่งแวดล้อม และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนแล้ว ยังสร้างโอกาสในการคัดแยกนำชิ้นส่วน หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ กลับมาใช้ใหม่ได้ด้วย อันเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอย่างจำกัดได้อย่างคุ้มค่า ตามแนวทางเศรษฐศาสตร์อีกด้วย นอกจากนี้ ยังจะส่งผลเป็นการกระตุ้นให้เกิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและง่ายต่อการจัดการเมื่อเป็นซากผลิตภัณฑ์มากขึ้น จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ขอบเขตการใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓ ร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๕)

กฎหมายนี้ใช้บังคับกับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เครื่องใช้หรืออุปกรณ์ที่ต้องอาศัยกระแสไฟฟ้าหรือสนามแม่เหล็กไฟฟ้าในการทำงาน เครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ผลิต ส่ง หรือวัดกระแสไฟฟ้าหรือสนามแม่เหล็กไฟฟ้า และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

หรือเป็นส่วนประกอบของเครื่องใช้หรืออุปกรณ์ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔) โดยในร่างพระราชบัญญัติกำหนดประเภทของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เป็นปัญหาสำคัญไว้ ๕ ประเภท ได้แก่ (๑) คอมพิวเตอร์ (๒) เครื่องโทรทัศน์ และโทรทัศน์ไร้สาย (๓) เครื่องปรับอากาศ (๔) เครื่องรับโทรทัศน์ (๕) ตู้เย็น โดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกกฎกระทรวงกำหนดผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้เพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๕) ทั้งนี้ จะไม่ใช่บังคับกับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นยุทธโปกรณ์ที่ใช้ในราชการทหาร (ร่างมาตรา ๓)

## ๒.๒ ผู้รักษาการตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๖)

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

## ๒.๓ หมวด ๑ การจัดการซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๗ ถึงร่างมาตรา ๑๔)

๒.๓.๑ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งซากผลิตภัณฑ์ในที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่า หรือทิ้งปนกับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ร่างมาตรา ๗)

๒.๓.๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดถอดแยกชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์ เว้นแต่กรณีการถอดและประกอบกลับเข้าตามเดิม การซ่อมแซมเพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำ การดำเนินการเพื่อการศึกษา ทดลองและวิจัยโดยหน่วยงานของรัฐหรือสถานศึกษาของรัฐ การดำเนินการของโรงงานที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และการดำเนินการที่มีลักษณะตามที่อธิบดีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๘)

๒.๓.๓ กำหนดให้ผู้ผลิตมีหน้าที่รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันไม่ว่าจะเป็นของผู้ผลิตรายใด รวมถึงซากของผลิตภัณฑ์ที่มีการนำเข้าจากต่างประเทศ หรือที่ไม่มีมีเยื่อหรือเครื่องหมายการค้าใด ๆ หรือที่ผู้ผลิตเลิกดำเนินกิจการแล้วด้วย ทั้งนี้ ผู้ผลิตจะกำหนดหลักเกณฑ์ใดที่เป็นการสร้างภาระเกี่ยวกับการดำเนินการนำซากผลิตภัณฑ์มาส่งคืนมิได้ (มาตรา ๑๕) โดยในการรับคืน จัดเก็บ หรือรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ ต้องทำโดยศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่จัดตั้งและขึ้นทะเบียนกับกรมควบคุมมลพิษ หรือบุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในกรณีที่มีซากผลิตภัณฑ์ปนอยู่กับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่จัดเก็บซึ่งมีการที่จัดเก็บโดยบุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขนั้นจะต้องทำการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์เพื่อนำส่งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์หรือประสานไปยังศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์เพื่อให้มารับซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๙) ทั้งนี้ การรับคืน การจัดเก็บ การรวบรวม การเก็บรักษา และการขนส่งซากผลิตภัณฑ์ของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ต้องนำส่งซากผลิตภัณฑ์ไปยังโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่อธิบดีประกาศกำหนดเท่านั้น (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๓.๔ ในการจัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์นั้น นอกจากผู้ผลิตอาจจัดตั้งเองแล้ว อาจร่วมกับผู้ผลิตรายอื่น หรือให้ผู้จัดทำนายผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือผู้ใดดำเนินการแทน ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ผลิต หรือทำความตกลงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ดำเนินการแทน โดยการดำเนินการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามที่ตกลงร่วมกัน ทั้งนี้ นอกจากบุคคลดังกล่าวแล้ว บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่อธิบดีประกาศกำหนดอาจขอจัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๓.๕ กำหนดให้ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ต้องจัดทำรายงานชนิดและปริมาณซากผลิตภัณฑ์ที่นำส่งโรงงานที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานในแต่ละปีเสนอต่อกรมควบคุมมลพิษตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒) ในกรณีที่ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่อธิบดีประกาศกำหนด อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์นั้นแก้ไขหรือปรับปรุงการดำเนินการให้ถูกต้องโดยกำหนดระยะเวลาให้แล้วเสร็จ หรือสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์เป็นการชั่วคราวได้ (ร่างมาตรา ๑๓) และในกรณีที่อธิบดีเห็นว่าการประกอบกิจการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์กระทำหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นนั้นได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๔ หมวด ๒ หน้าทีและ ความรับผิดชอบของผู้ผลิต (ร่างมาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๘)

๒.๔.๑ กำหนดให้ผู้ผลิตมีหน้าที่รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันไม่ว่าจะเป็นของผู้ผลิตรายใด รวมถึงซากของผลิตภัณฑ์ที่มีการนำเข้าจากต่างประเทศ หรือที่ไม่มีเยื่อหรือเครื่องหมายการค้าใด ๆ หรือที่ผู้ผลิตเลิกดำเนินการแล้วด้วย ทั้งนี้ ผู้ผลิตจะกำหนดหลักเกณฑ์ใดที่เป็นกรสร้างภาระเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวแก่ผู้นำซากผลิตภัณฑ์มาส่งคืนมิได้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๔.๒ กำหนดให้ผู้ผลิตจัดทำแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เสนอต่อกรมควบคุมมลพิษตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๖) และเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ต่อกรมควบคุมมลพิษภายในวันที่ ๓๑ มีนาคมของทุกปี โดยกรมควบคุมมลพิษต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์นั้น ทั้งนี้ ในกรณีมีความจำเป็นอาจขยายเวลาพิจารณาได้ไม่เกินสามสิบวัน หากกรมควบคุมมลพิษพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ผู้ผลิตดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์นั้นได้ แต่ไม่ตัดอำนาจของกรมควบคุมมลพิษที่จะมีคำสั่งให้แก้ไขได้ โดยกำหนดให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ผลิตแก้ไข ปรับปรุง หรือเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ได้หากเห็นว่าแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีรายละเอียดไม่ครบถ้วนหรือไม่มีประสิทธิภาพ หากผู้ผลิตไม่แก้ไข ปรับปรุง หรือเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ ให้ถือว่าผู้ผลิตไม่จัดทำแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๔.๓ ผู้ผลิตมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ได้ยื่นต่อกรมควบคุมมลพิษ หากผู้ผลิตรายใดไม่ดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ผลิตนั้นดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ผลิตได้รับแจ้ง (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๕ หมวด ๓ การเผยแพร่ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์  
(ร่างมาตรา ๑๙ และร่างมาตรา ๒๐)

กำหนดให้กรมควบคุมมลพิษจัดทำและเผยแพร่ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับ  
วิธีการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้ประชาชน ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง  
ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๙) และจัดให้มีศูนย์ประสานงาน  
และเผยแพร่ความรู้และข้อมูลซากผลิตภัณฑ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์  
และสถานที่ตั้งของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้  
(ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๖ หมวด ๔ การตรวจสอบและควบคุม (ร่างมาตรา ๒๑ ถึงร่างมาตรา ๒๓)

กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์  
หรือเข้าไปในยานพาหนะใด ๆ ที่ใช้ขนส่งซากผลิตภัณฑ์ เพื่อตรวจสอบการดำเนินการในระหว่างเวลา  
พระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตาม  
พระราชบัญญัตินี้ และออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้ผลิต ผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง  
มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่  
(ร่างมาตรา ๒๑) ทั้งนี้ โดยกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง  
ในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๒๒) โดยผู้รับคำสั่งตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง  
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๗ หมวด ๕ บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๒๔ ถึงร่างมาตรา ๓๕)

โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ในการควบคุมการทิ้ง การจัดเก็บ  
การรวบรวม การขนส่ง และการกำจัดซากผลิตภัณฑ์ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ  
จึงได้กำหนดโทษทางอาญาไว้สำหรับความผิด ดังนี้

๒.๗.๑ กำหนดโทษสำหรับผู้ทิ้งซากผลิตภัณฑ์ในที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่า  
หรือทิ้งปนอยู่กับสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย และผู้ที่ถอดแยกชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๗.๒ กำหนดโทษสำหรับผู้รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์  
โดยไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๗.๓ กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของอธิบดี  
กรมควบคุมมลพิษในการรับคืน จัดเก็บ รวบรวม เก็บรักษา และขนส่งซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๗.๔ กำหนดโทษสำหรับผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่ไม่รายงาน  
หรือรายงานข้อมูลอันเป็นเท็จ (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๗.๕ กำหนดโทษสำหรับผู้จัดตั้งศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่ไม่ดำเนินการ  
ตามคำสั่งของอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๗.๖ กำหนดโทษสำหรับผู้ผลิตที่ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่รับคืน จัดเก็บ และรวบรวม  
ซากผลิตภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๗.๗ กำหนดโทษสำหรับผู้ผลิตที่กำหนดหลักเกณฑ์อันเป็นการสร้างภาระ  
เกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวกับผู้นำซากผลิตภัณฑ์มาส่งคืน และผู้ผลิตที่ไม่จัดทำและไม่เสนอแผน  
ความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เสนอต่อกรมควบคุมมลพิษ (ร่างมาตรา ๓๐)

๒.๗.๘ กำหนดโทษสำหรับผู้ผลิตที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรมควบคุมมลพิษ  
 ที่ให้ดำเนินการให้ถูกต้องหรือครบถ้วนตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์  
 (ร่างมาตรา ๓๑)

๒.๗.๙ กำหนดโทษสำหรับผู้จัดวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงาน  
 เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๒)

๒.๗.๑๐ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้มาให้อ้อยคำหรือส่ง  
 เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๗.๑๑ กำหนดโทษสำหรับกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่ง  
 รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือ  
 กระทำการ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๗.๑๒ กำหนดให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้  
 สำหรับโทษที่เป็นปรับสถานเดียว หรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีตามระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด  
 (ร่างมาตรา ๓๕)

#### ๒.๘ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๓๖)

กำหนดบทเฉพาะกาลให้ผู้ซึ่งดำเนินการรับคืน จัดเก็บ และรวบรวมซากผลิตภัณฑ์  
 อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ดำเนินการได้ต่อไป แต่ต้องขอจัดตั้งเป็นศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์  
 ตามกฎหมายนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง  
 (ร่างมาตรา ๓๖)

### ๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีมาตรการการจัดเก็บ รวบรวม และกำจัดซากผลิตภัณฑ์  
 เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบ ทำให้ประชาชนทิ้งซากผลิตภัณฑ์ดังกล่าว  
 ปนอยู่กับสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย หรือขายให้กับผู้รับซื้อของเก่าทั่วไป การจัดการซากผลิตภัณฑ์  
 อย่างผิดวิธีทำให้มีการถอดแยกชิ้นส่วนและเกิดการรั่วไหลของสารพิษต่าง ๆ ออกไปยังสิ่งแวดล้อม  
 ซึ่งเป็นอันตรายในระยะสั้นและสะสมตกค้างในระยะยาว ดังนั้น หากมีกลไกในการควบคุมการจัดการ  
 ซากผลิตภัณฑ์ให้เป็นระบบและถูกต้องตามหลักวิชาการ จะป้องกันมิให้เกิดการรั่วไหลของโลหะหนัก  
 และสารพิษไปสู่สิ่งแวดล้อมซึ่งจะเป็นการรักษาสุขภาพของประชาชน อีกทั้งการคัดแยกชิ้นส่วน  
 หรืออุปกรณ์อย่างถูกต้องจะทำให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดได้  
 อย่างคุ้มค่าตามหลักเศรษฐศาสตร์อีกด้วย นอกจากนี้ ยังจะส่งผลเป็นการกระตุ้นให้เกิดการออกแบบ  
 ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและง่ายต่อการจัดการต่อไป



## "การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการ ตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)